

ОБЩЕСТВЕНА ДИСКУСИЯ ПО ПРОБЛЕМИТЕ НА СОЦИАЛНИЯ СТАТУТ НА БЪЛГАРСКИЯ УЧЕН

На 3 ноември 2004 г. в голямата зала на БАН на ул. "15 ноември" № 1 се проведе обществена дискусия на тема "Социалният статус на българския учен". Тя беше организирана от Съюза на учените в България, Българска академия на науките и Университета за национално и световно стопанство. Нейното представяне е обусловено от сегашните условия – икономически, политически, социални и културни, които в една или друга степен влияят за определяне на основните параметри и съществените характеристики от социалния облик и съответния на него социален статут на учения в България.

Известно е, че обществено-икономическата среда и културно-политическите условия по определен начин диктуват дейностите и поведението на индивида на социалния субект, в дадения случай – на научния потенциал в страната ни. Особено голямо е въздействието върху младия научен работник, чийто социален облик и статут най-силно се влияят от промените в икономиката и обществените отношения. Ето защо поставянето на въпроса за социалния статут на българския учен днес е много актуален и навременен. Решаването му допринася за повишаване ролята и качеството на научния потенциал в България. На тези моменти беше обърнато специално внимание по време на научната дискусия, главен координатор на която е чл.-кор. проф. Атанас Атанасов – научен секретар на БАН.

За участие в дискусията бяха поканени видни български учени – чл.-кор. проф. Иван Ангелов, ст. н. с. д-р Здравка Тонева, ст. н. с. д-р Матю Матов, ст. н. с. д-р Искра Арсенова, ст. н. с. д-р Зоя Гаделева (БАН); проф. д-р ик. н. Васил Манов, ст. н. с. д-р Саша Тодорова и доц. д-р Цветан Колев от УНСС.

На дискусията присъстваха и редица други учени от УНСС и БАН, в т.ч. гл. ас. Мария Стоянова – научен секретар на катедра "Икономическа социология" в УНСС, Благой Шаламанов от Института по български език при БАН, ст. н. с. Маргарита Филева от Икономическия институт при БАН, научни работници от Института по социология, Института по наукознание, Института по изкуствознание и други институти от системата на БАН.

След официалното откриване участниците в дискусията взеха отношение по редица актуални и интересни въпроси - за макро-икономическите условия, в които се формира социалният статут на българския учен, за икономическите аспекти на научноизследователската дейност. Поставени бяха проблеми относно реализирането на съвременната трудова кариера на научния работник и за неговата професионална мобилност. Особено голямо внимание беше обърнато на

проблема за научната кариера на младия учен и неговите творчески възможности, амбиции, ценностна ориентация, нагласа и поведение при сегашните трудови условия. Разгледани бяха и възможностите за реализация на жените в науката, които заемат голямо място в отделните й клонове.

След направените презентации по съответните теми на дискусията бяха обобщени резултатите от нея. Изтъкната беше положителната роля, която тя изигра по отношение на разглеждането на изострени и наболели въпроси, свързани с работата на учения в условията на тежки социално-икономически обстоятелства. Набелязани бяха и съответни насоки за нейното подобряване, доколкото е възможно и обусловено от наличните фактори на сегашната обществена среда.

Накрая бяха обявени темите на следващите дискусии, които ще организира Съюзът на учените в България до края на годината, а именно:

- Наука и икономика;
- Наука и образование;
- Повишаване качеството на висшето образование;
- Наука и човешки капитал;
- Науката в България и международно научно сътрудничество.

Организаторите смятат, че тези теми биха били полезни за българските учени, вкл. за младите, както и за цялото общество и приканиха към активни следващи участия.

Ст. н. с. д-р Маргарита Филева